

Programma Richtlijnen JGZ 2019–2024

Inhoudsopgave

1	Inleiding 5
1.1	Aanleiding 5
1.2	Opdracht 6
1.3	Totstandkoming 6
2	Terreinverkenning 7
2.1	Richtlijnen 7
2.2	Eerdere ZonMw programma's Richtlijnen JGZ 7
2.3	Adviesrapporten ten behoeve van het vervolprogramma 8
2.4	Modulaire inrichting 9
2.5	Overige innovaties richtlijnontwikkelpoces 10
3	Programmaopbouw 11
3.1	Missie en doelstelling 11
3.2	Doelgroepen 11
3.3	Programmaopbrengsten 11
3.4	Samenwerking: rollen, taken en verantwoordelijkheden 12
3.5	Algemene randvoorwaarden programma 13
3.6	Inhoud programma 13
4	Communicatie en implementatie 14
4.1	Communicatie 14
4.2	Implementatie 14
4.3	Database 15
5	Management en organisatie 16
5.1	Programmacommissies 16
5.2	Afstemming binnen ZonMw en met het ministerie van VWS 16
5.3	Beoordelingsprocedure 17
5.4	Ouder- en jongerenparticipatie 17
5.5	Voortgangsbewaking 17
5.6	Evaluatie 17
6	Begroting en planning 18
6.1	Begroting 18
6.2	Planning 19
Bijlage	
1	Samenvatting aanbevelingen adviesrapporten 21
2	Goedgekeuringsbrief d.d. 6 november 2019 24

Programma Richtlijnen JGZ 2019–2024

Goedgekeurd op 6 november 2019

1 Inleiding

1

1.1 Aanleiding

Alle kinderen en jongeren in Nederland hebben van 0–19 jaar recht op jeugdgezondheidszorg (JGZ). Het doel van de JGZ is hun gezondheid bevorderen met aandacht voor de lichamelijke en psychosociale ontwikkeling. De JGZ is een vaste waarde in de jeugdsector en is continu in ontwikkeling. Zo is onder andere de JGZ Preventieagenda ontwikkeld om hardnekkige maatschappelijke problemen (schoolverzuim, kindermishandeling en armoede) te lijf gaan. Ook wordt er doorlopend gewerkt aan hoe de JGZ beter kan aansluiten bij ouders en hen kan versterken in hun ouderschap. Uiteraard is er aandacht voor digitalisering.

De afgelopen jaren is er veel veranderd in de bredere jeugdsector. Vooral de invoering van de Jeugdwet in 2015 en de hiermee gepaard gaande decentralisatie van alle vormen van jeugdhulp naar de gemeente heeft veel teweeggebracht. Doel van de Jeugdwet is om het jeugdstelsel te vereenvoudigen en efficiënter en effectiever te maken, zodat alle jeugdigen gezond en veilig opgroeien en zich zo goed mogelijk ontwikkelen. De Jeugdwet biedt kansen tot samenwerking binnen het sociale domein in gemeenten door onder andere een betere inzet van de JGZ binnen de integrale keten rond kinderen in de wijk.

Om de belangrijke positie die de JGZ heeft opgebouwd in het sociaal domein te behouden en te verstevigen voor een optimale zorg voor de jeugd is het nodig om te blijven investeren in nieuwe ontwikkelingen. De afgelopen jaren hebben diverse ZonMw programma's bijgedragen aan 1) de ontwikkeling van JGZ-richtlijnen en 2) kennisontwikkeling.

1.1.1 JGZ-richtlijnen

ZonMw stimuleert sinds 2007 programmatisch de ontwikkeling en herziening van richtlijnen. Dit heeft geleid tot een verdere professionalisering en uniformering van de Jeugdgezondheidszorg. Er zijn inmiddels 33 richtlijnen geautoriseerd en er volgen nog 2 richtlijnen in 2019/2020. Het betreft richtlijnen als borstvoeding (multidisciplinair), opsporen oogafwijkingen, lengtegroei en psychosociale problemen. De meest relevante onderwerpen zijn inmiddels in een richtlijn verwerkt en de tijd is nu rijp om de richtlijnen toekomstbestendig te maken. In hoofdstuk 2 en 3 wordt toegelicht dat de meest passende manier hiervoor is om de opzet van richtlijnen modulair te maken.

1.1.2 Kennisontwikkeling

De ZonMw programma's Vernieuwing Uitvoeringspraktijk JGZ (2010–2015) en Versterking Uitvoeringspraktijk JGZ (2015–2019) hebben het mogelijk gemaakt om verschillende nieuwe werkwijzen te onderzoeken op bruikbaarheid en effectiviteit. Hoewel de JGZ lokaal wordt georganiseerd en er binnen de kaders bepaalde vrijheid is om de uitvoering van de JGZ flexibel uit te voeren, is het belangrijk dat JGZ-organisaties van elkaar leren om zo de meest optimale zorg te bieden aan kinderen, jeugdigen en hun ouders. De afgelopen jaren hebben de programma's bijgedragen aan de onderbouwing van de zorg die de JGZ biedt om deze waar nodig aan te passen op basis van wetenschappelijke inzichten. Verder is geïnvesteerd in het verspreiden van de resultaten en het stimuleren van de toepassing ervan.

1.2 Opdracht

ZonMw heeft vanuit de directie Publieke Gezondheid van het ministerie van VWS in augustus 2018 het verzoek gekregen een vervolprogramma uit te werken voor de twee JGZ-programma's. Beide programma's hebben een looptijd van vijf jaar (2019–2024) met een totaal budget van 11 miljoen euro. In deze programmatekst presenteren we de inhoud van het programma Richtlijnen JGZ 2019–2024. Voor een kennisprogramma wordt overleg gevoerd hoe dit het beste kan aansluiten bij de laatste ontwikkelingen in de JGZ.

1.3 Totstandkoming

Dit voorstel voor het programma Richtlijnen JGZ 2019–2024 is in nauwe wisselwerking tussen het ministerie van VWS en ZonMw tot stand gekomen. Voor het voorstel is gebruik gemaakt van lessen uit eerdere programma's, input uit commissievergaderingen en verschillende bijeenkomsten en overleggen. Daarnaast zijn verschillende relevante stakeholders geconsulteerd: het NCJ, GGD GHOR Nederland, Actiz, AJN, V&VN en de NVDA. De reacties zijn gebundeld en de inbreng is verwerkt in de uiteindelijke programmering.

Dit document bevat een uitwerking van het programma Richtlijnen JGZ 2019–2024. Hoofdstuk 2 bevat een terreinverkenning. In hoofdstuk 3 worden de plannen voor het programma verder uitgewerkt. Communicatie en implementatieactiviteiten zijn belangrijke middelen om te zorgen dat richtlijnen bekendheid krijgen en toegepast worden. Hierover gaat hoofdstuk 4. Hoofdstuk 5 geeft inzicht in het programmamanagement en organisatie. Tenslotte wordt in hoofdstuk 6 een globale begroting en planning weergegeven.

De verdere concretisering van het programma en de invulling van de verschillende subsidierondes vindt plaats gedurende de looptijd van het programma. Dit gebeurt in samenspraak met de opdrachtgever, het NCJ, de programmacommissies en relevante stakeholders. En op basis van ervaringen uit de eerste subsidierondes en signalen die ZonMw bereiken. Ook wordt aansluiting gezocht met de NVK, NJi, NHG, KJP, NIP, FMS, Stichting opvoeden.nl en Pharos.

2

2 Terreinverkenning

2.1 Richtlijnen

Een richtlijn is een document met aanbevelingen gericht op het verbeteren van de kwaliteit van zorg, berustend op systematische samenvattingen van wetenschappelijk onderzoek en afwegingen van de voor- en nadelen van de verschillende zorgopties, aangevuld met expertise en ervaringen van zorgprofessionals en zorggebruikers (Regieraad Kwaliteit van Zorg, april 2012). Richtlijnen en afspraken in een bepaalde professionele praktijk of beroepsgroep zijn onderdeel van de professionele standaard en zetten aan tot kwaliteitsverbetering.

Richtlijnen voor de JGZ worden inhoudelijk vastgesteld door de betrokken beroepsverenigingen AJN, V&VN en NVDA en randvoorwaardelijk door Actiz en GGD GHOR Nederland. Deze zijn allen vertegenwoordigd in de zogenaamde Richtlijn Advies- en Autorisatie Commissie (RAC). Een richtlijn is voor JGZ-professionals een hulpmiddel bij het nemen van beslissingen en het maken van keuzen in de praktijk. Richtlijnen worden ook gebruikt voor het bijhouden van kennis, voor onderwijs- en nascholingsdoeleinden en voor het opstellen van samenwerkingsafspraken en protocollen.

De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) ziet richtlijnen als onderdeel of uitwerking van de veldnormen waarop zij haar handhaving baseert. De IGJ geeft de ruimte aan het veld om vanuit hun expertise en praktijk concrete invulling te geven aan de algemeen geformuleerde wettelijke normen door vertaling van wetenschappelijke kennis in criteria voor professioneel handelen, bijvoorbeeld vastgelegd in een richtlijn. Deze veldnormen kunnen evidence based, consensus based, patient based en/of practice based tot stand zijn gekomen. De inspectie baseert vervolgens haar handhaving waar mogelijk op de veldnormen. De IGJ beschouwt veldnormen als zwaarwegend advies.

2.2 Eerdere ZonMw programma's Richtlijnen JGZ

De JGZ maakt gebruik van wetenschappelijk onderbouwde richtlijnen voor de uitvoering van het Basisaanbod Preventie. Sinds 2007 is de kennisprogrammering op het terrein van JGZ-richtlijnen in een apart ZonMw programma ondergebracht.

Het eerste ZonMw programma Richtlijnen Jeugdgezondheidszorg 2007–2012 heeft geleid tot de ontwikkeling en ondersteuning van implementatie van vijftien richtlijnen. Op basis van het rapport 'Versnelling en vernieuwing richtlijnen Jeugdgezondheid' heeft ZonMw in samenwerking met het NCJ het richtlijnproces in het vervolprogramma Richtlijnen Jeugdgezondheidszorg 2013–2018 verder gestroomlijnd en de taken, verantwoordelijkheden en rollen van de verschillende betrokken partijen verduidelijkt. De vijf belangrijkste veranderingen voor het vervolprogramma waren: 1) het aanbrengen van een scheiding tussen identificatie van knelpunten in de zorg enerzijds en de keuze tot het al dan niet inzetten van een richtlijnentraject anderzijds, 2) het opstellen van uitgangsvragen en het geven van een duidelijke opdracht voor ofwel een evidence-based ofwel een practice-based of gemengde richtlijn, 3) het creëren van duidelijkheid over de taken en rollen van de werkgroepleden, 4) het opstellen van een helder tijdspad met tussenproducten, en 5) het maken van afspraken binnen de werkgroep die de richtlijn ontwikkelt over verantwoordelijkheden en taken.

Na afloop van het vervolgprogramma Richtlijnen Jeugdgezondheidszorg 2013–2018 zijn er 35 richtlijnen die een groot deel van de onderwerpen waarvoor een richtlijn nodig is, bestrijken. Om professionals het beste te ondersteunen bij de uitvoering van hun werk is het van belang dat richtlijnen gebaseerd zijn op de actuele stand van zaken van de wetenschappelijke en praktijkkennis. Daarom is het onderhoud van bestaande richtlijnen cruciaal. Het vervolgprogramma Richtlijnen JGZ 2019–2024 zal zich om deze reden voornamelijk richten op herziening, onderhoud en betere toegankelijkheid van bestaande richtlijnen.

2.3 Adviesrapporten ten behoeve van het vervolgprogramma

In het in 2017 verschenen rapport ‘Herziening, Versnelling en Vernieuwing Richtlijnen JGZ (2016–2021)’ wordt een update gegeven van het in 2012 uitgebrachte advies (zie 2.2) over mogelijke vernieuwingen in de werkwijze voor richtlijnen in de JGZ. Ook wordt een advies gegeven over de manier waarop de herziening van richtlijnen in de JGZ vormgegeven kan worden. Hierin wordt geconcludeerd dat in het algemeen de ingezette veranderingen op basis van het rapport uit 2012 positief zijn ontvangen. Het scheiden van de knelpuntenanalyse van het ontwikkeltraject en de opgestelde uitgangsvragen vanuit de knelpuntenanalyse blijken goed werkbaar. Met een inventarisatie in het veld werd een aantal adviezen gegeven of aangescherpt met betrekking tot cliëntinbreng, het formuleren van de uitgangsvragen op basis van de knelpuntenanalyse, de planning en het proces rondom de herziening van een richtlijn. Met betrekking tot de herziening van richtlijnen wordt aanbevolen om te kiezen voor een modulaire opbouw van richtlijnen. Een modulaire opbouw van richtlijnen helpt om de monitoring te vergemakkelijken en om onderdelen te kunnen updaten zonder de hele richtlijn te moeten herzien. De NCJ website geeft toegang tot alle richtlijnen, deze zijn ook voor ouders toegankelijk. De ontwikkelaars kunnen op basis van een aantal vast te stellen criteria een voorspelling doen op welke termijn een update nodig is. Dit advies (zie bijlage Samenvatting aanbevelingen adviesrapporten) wordt als basis genomen voor de invulling van het programma Richtlijnen JGZ 2019–2024.

Naast het bovengenoemde rapport, waarin een advies wordt gegeven over de methodologie van het richtlijnentraject is door GGD Fryslân het project *Richtlijnen Jeugdgezondheidszorg. Slimmer en sneller* uitgevoerd. Dit project beoogde een advies te geven voor een proces dat voor toekomstige richtlijnen effectiever en efficiënter werkt, met meer toegevoegde waarde voor professionals, ouders en jeugd. Deze adviezen zijn gericht aan ZonMw, het NCJ en uitvoerende JGZ-organisaties. Ook in dit project wordt aangegeven dat het de voorkeur heeft om huidige richtlijnen om te zetten naar modulaire eenheden, waarvoor eerst een nieuwe werkwijze ontwikkeld moet worden. De uitkomsten van dit project worden eveneens meegenomen in dit programma.

De belangrijkste aanbevelingen van het project zijn:

- Zet richtlijnen om naar modulaire eenheden.
- Ontwikkel een format voor het schrijven van JGZ-richtlijnen, waarbij duidelijk is welke informatie op welke plek in de richtlijn staat.
- Zorg dat de uitvoerende partij van de knelpuntenanalyse de taal van de JGZ begrijpt en kan verwoorden.
- Maak andere richtlijnen onderdeel van de knelpuntenanalyse van een bepaalde richtlijn, zodat samenhang tussen de richtlijnen beter inzichtelijk wordt.
- Laat referenten bij de beoordeling van een aanvraag enkel de onderdelen beoordelen die aansluiten op hun eigen expertise.
- Betrek JGZ-professionals en managers intensiever gedurende het ontwikkelproces door transparanter te communiceren over de planning, voortgang en uitkomsten. Dit kan de uiteindelijke implementatie van richtlijnen ondersteunen.
- Betrek ouders en jongeren meer bij de ontwikkeling van richtlijnen.

Zie de bijlage Samenvatting aanbevelingen adviesrapporten voor meer punten van advies.

2.4 Modulaire inrichting

Op basis van de twee adviesrapporten (zie 2.3) is in het voorjaar van 2019 vanuit het programma Richtlijnen Jeugdgezondheidszorg 2013–2018 een opdracht uitgezet om een nieuwe werkwijze te ontwikkelen om JGZ-richtlijnen modulair vorm te geven. Een richtlijn bestaat uit een aantal uitgangsvragen rond een bepaald onderwerp. De uitgangsvragen bestrijken vaak een breed gebied van sociale en/of medische zorg en kunnen bijvoorbeeld gaan over definities, risicofactoren, diagnostiek, behandeling en/of prognose. In een modulaire inrichting worden de richtlijnen opgedeeld in verschillende modules. Een module is een uitgangsvraag met een aanbeveling, de onderbouwing, de overwegingen en verantwoordingsinformatie. Ook andere zorgorganisaties, zoals bijvoorbeeld de Federatie Medisch Specialisten (FMS), hebben richtlijnen die uit modules bestaan.

Om de richtlijnen goed te kunnen onderhouden en actualiseren, is een modulaire vormgeving een oplossing. Losse modules zijn sneller aan te passen wanneer nieuwe wetenschappelijke evidence daar aanleiding toe geeft. Kinderen en ouders ontvangen hierdoor zo snel mogelijk de beste zorg. Het maakt eveneens de richtlijnen gemakkelijker te raadplegen door professionals tijdens spreekuren. Deze geven nu vaak aan dat informatie lastig is terug te vinden. In een modulaire opzet wordt de informatie opgedeeld in modules/blokken wat de toegankelijkheid bevordert. Verbindingen tussen verschillende richtlijnen, bijvoorbeeld tussen de richtlijn angst en de richtlijn depressie, zijn beter te maken door het invoegen van hyperlinks in de modules. Een ander voordeel is dat makkelijker kan worden uitgewisseld met bijvoorbeeld richtlijnen van de jeugdhulp. De huidige tijd vraagt om meer integrale samenwerking van de JGZ met andere sectoren.

De nieuw te ontwikkelen werkwijze legt de basis voor het nieuwe ZonMw programma Richtlijnen JGZ 2019–2024. Momenteel wordt de werkwijze onderzocht en een concept ontwikkeld binnen het project *Modulaire vormgeving Richtlijnen Jeugdgezondheidszorg*. Op basis van de ontwikkelde werkwijze zullen de richtlijnen komende jaren omgezet worden naar modulair opgebouwde richtlijnen.

De in ontwikkeling zijnde werkwijze zal:

- Werkbaar zijn voor alle uitvoerende partijen (de ontwikkelaars).
- Bruikbaar zijn voor alle JGZ-richtlijnen.
- Flexibiliteit in aanvulling, actualisatie en de-implementatie van (modules van) JGZ-richtlijnen mogelijk maken.
- Samenhang tussen modules binnen en tussen JGZ-richtlijnen zichtbaar maken.
- Gestandaardiseerde ontwikkeling van de modules (en daarmee de richtlijnen) mogelijk maken.
- Aansluiten bij huidige wetenschappelijke inzichten in richtlijnontwikkeling.

Zodra de concept werkwijze ontwikkeld is (najaar 2019), zal deze in een pilot getest worden op twee bestaande JGZ-richtlijnen. De resultaten van de pilot worden verwerkt om te komen tot een definitieve werkwijze. De uiteindelijke werkwijze zal door de ontwikkelaar worden afgestemd met ZonMw, het NCJ en toekomstige gebruikers.

2.5 Overige innovaties richtlijnontwikkelpoc

In het programma Richtlijnen Jeugdgezondheidszorg 2013–2018 is er in de Innovatieronde JGZ ingezet op vernieuwingen in het richtlijnontwikkelpoc. Naast het project *Richtlijnen Jeugdgezondheidszorg. Slimmer en sneller*, wat adviezen heeft opgeleverd voor de inrichting van het vervolgprogramma (zie 2.3), is ook een aantal projecten gestart die handvatten zullen bieden voor de uitvoering en/of implementatie van de richtlijnen. Zo worden er richtlijnoverstijgende handvatten geformuleerd met betrekking tot leefstijladviezen voor 0- tot 4-jarigen. En een ander project richt zich op tools voor gespreksvoering. Voor de richtlijnontwikkeling wordt er een instrument ontwikkeld ter bevordering van participatie van kinderen, jongeren en ouders in de JGZ-richtlijnontwikkeling. Om de implementatie van richtlijnen te bevorderen is het JGZ Richtlijnspeel ontwikkeld. Het betreft een laagdrempelig kennisspeel over de JGZ-richtlijnen. Onderzocht wordt of deelname aan het JGZ Richtlijnspeel de betrokkenheid van het werkveld bij de totstandkoming van richtlijnen verder kan stimuleren.

Binnen het ZonMw programma Effectief werken in de jeugdsector wordt onderzoek gedaan naar de 'Slimme Richtlijnmodule'. De Slimme Richtlijnmodule is een beslissingsondersteunend systeem, op basis van informatie uit een verzameling van de JGZ-richtlijnen. De Slimme Richtlijnmodule zal waar nodig extra berekeningen uitvoeren, aanvullende vragen stellen en leiden tot een conclusie en passend advies.

Bovengenoemde projectresultaten worden meegenomen in de nieuwe werkwijze voor richtlijnontwikkeling voor de JGZ.

3 Programmaopbouw

3.1 Missie en doelstelling

De missie van het programma Richtlijnen JGZ 2019–2024 is het verbeteren van de kwaliteit van de uitvoering van Basispakket JGZ en het Landelijk Professioneel Kader (LPK) door de ontwikkeling en herziening van JGZ-richtlijnen, samenwerkingsrichtlijnen met andere sectoren én producten ter ondersteuning van de implementatie. Hiermee worden professionals uitgerust met kennis en vaardigheden om hun werk goed te kunnen doen, draagt het programma bij aan uniformering van de beroepsuitoefening en aan kwaliteitsverbetering van en kwaliteitsborging in JGZ-organisaties. Zo draagt het programma bij aan de fysieke, psychische en sociale gezondheid van kinderen in Nederland en aan de ondersteuning van ouders in de opvoeding. De richtlijnen moeten daarom aansluiten bij de meest gestelde vragen door ouders vanuit de spreekkamer.

De doelen van het programma zijn:

- 1 Innovatie van het richtlijnontwikkelpoc door invoering van een modulaire vormgeving.
- 2 Herziening en ontwikkeling van richtlijnen voor beroepsbeoefenaren in de jeugdgezondheidszorg.
- 3 Ontwikkeling van producten om de implementatie van richtlijnen in het veld te ondersteunen.

3.2 Doelgroepen

De JGZ-richtlijnen en producten ter ondersteuning van de implementatie ervan zijn primair bedoeld voor professionals in de JGZ (jeugdartsen, jeugdverpleegkundigen, verpleegkundig specialisten en (dokters)assistenten) en managers JGZ. Om goed aan te sluiten bij de meest gestelde vragen door ouders en kinderen/jongeren in de spreekkamer wordt participatie van professionals, evenals van ouders en jeugdigen, ingebed in de richtlijnprocedure. Aankomend professionals maken via het onderwijs en opleidingen ook deel uit van de doelgroep. Voor de bevordering van de multidisciplinaire samenwerking vallen ook ketenpartners, zoals beroepsgroepen werkzaam in de jeugdzorg, jeugd- en opvoedhulp, geboortezorg, huisartsen en kinderartsen onder de doelgroep.

3.3 Programmaopbrengsten

Binnen het programma zullen de huidige richtlijnen worden omgezet naar een modulaire vormgeving (zie 2.4). Richtlijnen die voor herziening in aanmerking komen zullen worden herzien op basis van een nieuwe programmeringsstudie waarbij de prioritering wordt bepaald. Voor nieuwe onderwerpen, waarvoor een grote behoefte bestaat aan een richtlijn kunnen er nieuwe richtlijnen worden ontwikkeld. De wijze waarop dit zal gebeuren wordt bepaald aan de hand van de uitkomsten van het project *Modulaire vormgeving Richtlijnen Jeugdgezondheidszorg* dat nu de nieuwe werkwijze ontwikkelt en de volgende onderdelen zal uitwerken:

- Blauwdruk voor een vaste modulaire opmaak
- Herziening: ontwikkeling van herziene modules en nieuwe additionele modules (methode en proces)
- Beoordeling op actualiteit (methode en proces)
- Prioritering voor actualisatie (methode en proces)

- Herbevestiging en intrekken van modules (methode en proces)
- Wijzigingen kenbaar maken aan betrokkenen
- Aansluiting kennispartners per module
- Waarborging van cliëntparticipatie binnen modulaire ontwikkeling
- Digitale inrichting van modules
- Specificaties voor database Richtlijnen JGZ
- Kosteninschatting
- Tijdsplanning
- Productenspecificatie: welke vereiste ondersteunende producten behoren er onder een richtlijn te vallen

De uiteindelijke invulling van het programma zal worden bepaald aan de hand van de uitkomsten van het project *Modulaire vormgeving Richtlijnen Jeugdgezondheidszorg*. Hiertoe zal een procesbeschrijving worden opgesteld die in aanvulling op deze programmatekst het kader voor het programma vormt.

Ook is er in het programma ruimte voor onderzoek naar het richtlijnontwikkelp proces en voor implementatie van de richtlijnmodules.

3.4 Samenwerking: rollen, taken en verantwoordelijkheden

ZonMw werkt binnen het programma nauw samen met het Nederlands Centrum Jeugdgezondheid (NCJ). De rollen, verantwoordelijkheden en taken van de verschillende betrokken partijen voor het ZonMw programma worden aan de hand van het project *Modulaire vormgeving Richtlijnen Jeugdgezondheidszorg* in overleg met de partijen nader uitgewerkt. In hoofdlijnen worden de volgende partijen/rollen onderscheiden:

ZonMw

ZonMw is binnen dit regieprogramma verantwoordelijk voor het ten uitvoer laten brengen van een advies over een nieuwe richtlijnontwikkelingsmethodiek, van een programmeringsstudie voor de prioritering van nieuwe en bestaande richtlijnonderwerpen, voor het uitzetten van knelpuntanalyses en de beoordeling en toekenning van subsidieoproepen voor de herziening en ontwikkeling van richtlijnen. ZonMw bewaakt het proces en heeft een sturende rol op het bereiken van geformuleerde doelstellingen. ZonMw laat zich hierbij adviseren door de programmacommissie Richtlijnen JGZ van ZonMw en de Richtlijn Advies- en Autorisatie Commissie (RAC) van het NCJ. ZonMw informeert betrokken partijen over het verloop van het programma en stelt eindproducten, na autorisatie door de RAC, ter beschikking aan het NCJ. ZonMw stimuleert de implementatie van richtlijnen door het laten ontwikkelen van producten die de implementatie ondersteunen.

NCJ

Het NCJ heeft in het kader van haar subsidierelatie met VWS onder andere de taak om de kwaliteit van het Basispakket JGZ te verbeteren en regie te voeren op de richtlijncyclus. Het NCJ zorg ervoor dat de gehele richtlijncyclus in samenhang plaatsvindt, met een faciliterende en proactieve rol naar alle betrokken partijen. Het NCJ heeft tijdens de ontwikkelfase contact met de projectleider en zorgt dat conceptrichtlijnmodules aan de vaste RAC-leden worden voorgelegd ter beoordeling van de inhoudelijke en randvoorwaardelijke toepasbaarheid. ZonMw legt de conceptrichtlijnen ook voor aan haar commissie en vat de feedback van de commissie samen voor het NCJ en de RAC. Het NCJ en ZonMw werken nauw samen en houden elkaar over en weer op de hoogte van belangrijke ontwikkelingen.

Richtlijn Advies- en Autorisatie Commissie (RAC)

Het NCJ heeft de RAC ingesteld, die een adviserende rol heeft voor het NCJ. De vaste leden van de RAC hebben tevens een autoriserende rol. Afgevaardigden van de JGZ-beroepsgroepen en -brancheorganisaties zijn vaste leden van de RAC. De AJN, V&VN vakgroep jeugd en de NVDA

autoriseren de richtlijnen inhoudelijk. ActiZ en GGD GHOR Nederland randvoorwaardelijk. Bij richtlijnoverstijgende agendapunten schuiven adviseurs op het gebied van implementatie, wetenschap en richtlijnontwikkeling én waarnemers van IGJ, ZonMw, het ministerie van VWS en de VNG aan.

Na autorisatie publiceert het NCJ de nieuwe JGZ-richtlijn op de JGZ-richtlijnenwebsite en de JGZ-richtlijnenapp. Vervolgens starten implementatieactiviteiten op landelijk en regionaal niveau met subsidie van ZonMw.

Eigenaarschap en auteursrecht

Het eigenaarschap van JGZ-richtlijnen ligt bij de JGZ-beroepsverenigingen: AJN, V&VN en NVDA. Omdat bij richtlijnen het (intellectueel) eigenaarschap de concrete tekst is, staat bij een richtlijn het auteursrecht gelijk aan het eigenaarschap. Door overdracht van het auteursrecht aan de beroepsverenigingen worden zij eigenaar van de richtlijnen en onderliggende modules en eindproducten.

De beroepsverenigingen zijn als eigenaar verantwoordelijk voor de inhoud, maar niet verantwoordelijk voor de uitvoering van de richtlijn. Die ligt bij de JGZ-organisatie en individuele beroepsbeoefenaars. De beroepsverenigingen aanvaarden derhalve daar geen verantwoordelijkheid voor. De beroepsverenigingen hebben het beheer van de richtlijnen bij het NCJ belegd die dat vanuit de VWS subsidie kan oppakken.

3.5 Algemene randvoorwaarden programma

Aan de hand van de uitkomsten van de opdracht *Modulaire vormgeving Richtlijnen Jeugdgezondheidszorg* zal worden bepaald op welke wijze de huidige richtlijnen worden omgezet naar modulaire richtlijnen. Ook zal de werkwijze worden bepaald voor het herzien van richtlijnen en het ontwikkelen van nieuwe richtlijnen.

Wat betreft de partijen die in aanmerking komen voor het herzien en/of ontwikkelen van richtlijnen wordt momenteel nagegaan wat de mogelijkheden zijn van het vormen van consortia om samenwerking hierin te bevorderen.

Een belangrijk aspect bij richtlijnontwikkeling blijft ouder- en/of jongerenparticipatie. In het programma Richtlijnen Jeugdgezondheidszorg 2013–2018 is een belangrijke stap gezet in de samenwerking met de stichting Opvoeden.nl om richtlijnen toegankelijk en begrijpelijk te maken voor ouders. Deze samenwerking zal worden voortgezet en ouder- en/of jongerenparticipatie zal in het richtlijnontwikkeltraject ook een belangrijke voorwaarde zijn.

3.6 Inhoud programma

De volgende activiteiten zullen plaatsvinden in het programma. Nadat de werkwijze voor het modulair vormgeven van de JGZ-richtlijnen is vastgesteld, zullen de meest recente richtlijnen worden omgezet naar modules. Middels een programmeringsstudie voor de herziening van richtlijnen en het vaststellen van nieuwe onderwerpen zal worden bepaald welke richtlijnen direct kunnen worden omgezet in modules en welke richtlijnen eerst moeten worden herzien. Daarnaast zal deze studie een prioritering geven van de onderwerpen en uitwijzen of er nieuwe onderwerpen zijn, waarvoor behoefte is aan een richtlijn.

Tijdens de looptijd van het programma zullen er drie rondes worden uitgevoerd voor het herzien van bestaande richtlijnen en/of het ontwikkelen van nieuwe richtlijnen, indien daar aanleiding voor is. Verder wordt van alle richtlijnen een overzicht gemaakt van kennishiaten, welke als input kunnen dienen voor andere onderzoeksprogramma's.

4 Communicatie en implementatie

4.1 Communicatie

ZonMw stimuleert en organiseert dat nieuwe kennis, waar mogelijk gebundeld, via kennisinstituten en andere relevante partners beschikbaar komt voor de JGZ-praktijk. Het NCJ is voor dit programma een belangrijke partner. Ook zal gebruik gemaakt worden van de netwerken van andere stakeholders in de JGZ zoals de beroeps- en brancheverenigingen. Daarnaast zet ZonMw de eigen communicatiekanalen in (website, nieuwsbrief, LinkedIn jeugd, bijeenkomsten) om de kennis te verspreiden.

Om de communicatie te bevorderen wordt van projecten verwacht dat er een aantal vaste kennisproducten wordt opgeleverd, zoals een managementsamenvatting, een samenvattingskaart van de richtlijn voor professionals, een presentatie voor scholingsdoelenden en indicatoren. Door bruikbare kennisproducten op te leveren en door gerichte communicatie- en implementatieactiviteiten uit te voeren, kan de benutting van de kennis, en daarmee de impact van de resultaten worden vergroot.

4.2 Implementatie

Om ervoor te zorgen dat de JGZ-richtlijnen landelijk worden gebruikt, worden implementatieactiviteiten aangeboden door het NCJ. Voor elke JGZ-richtlijn ontwikkelt het NCJ samen met de richtlijnontwikkelaar een implementatietoolkit. In elke JGZ-organisatie zijn één of meerdere professionals 'implementatiefunctionaris JGZ-richtlijnen'. Zij stimuleren de implementatie in hun eigen organisatie. Het NCJ brengt deze functionarissen samen in een online en offline netwerk, ontwikkelt met hen samen implementatietools en zorgt dat deze beschikbaar komen bij de richtlijn. Zoals bijvoorbeeld materiaal voor de scholing van collega's.

Met een nieuwe modulaire vormgeving van richtlijnen komen er waarschijnlijk ook nieuwe behoeften en mogelijkheden voor de implementatie van de richtlijnen. De implementatieactiviteiten die benodigd zijn voor het programma worden vormgegeven in een implementatieplan dat door het NCJ zal worden opgesteld en ingediend bij ZonMw.

Indien van toepassing dient nieuwe kennis zo snel mogelijk een plek te krijgen in richtlijnen. De modulaire vormgeving van de richtlijnen maakt snellere herzieningen mogelijk waardoor dit in de toekomst ook bewerkstelligd kan worden. Andersom kunnen kennishiaten die uit de richtlijnen naar voren komen een plek krijgen in een nog vorm te geven vervolg op het ZonMw kennisprogramma JGZ.

4.3 Database

Het NCJ voert in het kader van haar subsidierelatie met VWS de regie op de richtlijncyclus. Het NCJ is vanuit haar regiefunctie verantwoordelijk voor de verspreiding, implementatie en het beheer van richtlijnen, de communicatie over richtlijnen en de monitoring van het gebruik van richtlijnen na invoering. Wat betreft de implementatie heeft het NCJ een faciliterende en ondersteunende taak.

Het NCJ heeft als regiehouder het beheer over de website waarop de richtlijnen worden gepubliceerd. Door de modulaire vormgeving zijn er meer mogelijkheden om de samenhang tussen richtlijnen weer te geven. Daartoe dient er een database ontwikkeld te worden om de richtlijnen op een efficiënte en samenhangende manier te kunnen presenteren. De vormgeving van deze database wordt in overleg tussen ZonMw en het NCJ als opdracht uitgezet. Belangrijk aandachtspunt voor de database is ook redactievoering, zodat alle richtlijnen eenzelfde opzet en schrijfstijl hebben.

Er komen tussentijds mogelijk nieuwe wetenschappelijke inzichten die niet meteen een plek in een richtlijn hoeven te krijgen, maar wel nuttig zijn voor professionals om van op de hoogte te zijn. Daarom wordt verkend of de database met een breder doel kan worden ontworpen waarin ook wetenschappelijke resultaten voor de JGZ-uitvoeringspraktijk een plek krijgen. Op die manier kan ook de verbinding van richtlijnen met nieuwe onderzoeksresultaten inzichtelijk worden gemaakt.

5 Management en organisatie

5.1 Programmacommissies

Overeenkomstig het bestuursreglement ZON, NWO-MW en ZonMw en de ZonMw-procedures wordt een programmacommissie ingesteld om inhoudelijk sturing te geven aan het programma. De leden hebben gezamenlijk kennis van en ervaring in praktijk, (gemeentelijk) beleid, onderzoek, richtlijnontwikkeling en opleidingen van en in de JGZ.

De commissie adviseert ZonMw over de hoofdlijnen van het programma, het opstellen van de subsidieoproepen, de honorering van subsidieaanvragen en de monitoring van de projectvoortgang. De leden functioneren op persoonlijke titel. Bij de samenstelling wordt rekening gehouden met de Code Persoonlijke Belangen van ZonMw. De commissie heeft verbinding met de andere programma's binnen het cluster Jeugd van ZonMw.

5.2 Afstemming binnen ZonMw en met het ministerie van VWS

Het cluster Jeugd van ZonMw voert het programma uit. Binnen dit cluster vallen diverse programma's met de jeugdsector als focus. Zoals de programma's Wat werkt voor de Jeugd, Veilig opgroeien en Regionale Kenniswerkplaatsen Jeugd. Ook zijn er raakvlakken met bijvoorbeeld programma's binnen het cluster Preventie en GGZ. Regelmatig vindt intern afstemming plaats over de stand van zaken van de verschillende programma's.

Op verschillende manieren wordt verbinding gemaakt met de andere ZonMw programma's. Bijvoorbeeld door de mogelijkheden voor gezamenlijke subsidierondes te verkennen, samenwerking in de programmacommissies en samenwerking tussen de sectoren te stimuleren in projecten.

De programmatekst is beschreven op hoofdlijnen. Gedurende de looptijd wordt het programma nader ingevuld en geactualiseerd. Dit gebeurt in samenspraak met de programmacommissies, de opdrachtgever, relevante stakeholders in de JGZ en op basis van ervaringen uit de subsidierondes en signalen die ZonMw bereiken.

ZonMw overlegt tussentijds met de waarnemers van het ministerie van VWS over het verloop van het programma. In de jaarplannen wordt de verdere invulling van het programma vastgelegd. Tevens rapporteert ZonMw schriftelijk in het voortgangs- en jaarverslag. Waarnemers van het ministerie worden uitgenodigd voor de commissievergaderingen en de vergaderingen van de RAC.

5.3 Beoordelingsprocedure

Voor het programma Richtlijnen JGZ 2019–2024 geldt een aangepaste beoordelingsprocedure. Deze is mede afhankelijk van de uitkomsten van het project *Modulaire vormgeving Richtlijnen JGZ*. De procedure zal in een later stadium nader worden beschreven.

5.4 Ouder- en jongerenparticipatie

Om ervoor te zorgen dat de richtlijnen goed aansluiten bij de praktijk en bij de behoeften van ouders en jongeren moeten al deze belanghebbenden in de projecten worden betrokken. Naast degenen die zich beroepsmatig met de jeugd bezighouden dienen ook ouders en jongeren te worden betrokken. Actieve en betekenisvolle participatie is noodzakelijk en evident. Daarom geldt als voorwaarde dat ouders en jongeren, waar van toepassing, een actieve rol hebben in projecten. Dat kan zowel bij het bepalen van onderzoeksvragen zijn, als bij het uitwerken van het plan van aanpak en bij de uitvoering. Waar relevant worden ouders en/of jongeren betrokken in het ontwikkeltraject en bij het beoordelingstraject van subsidierondes. Voor het bereiken van ouders zal worden samengewerkt met de stichting [Opvoeden.nl](https://www.opvoeden.nl). Bij het voorgaande richtlijnenprogramma is deze samenwerking al gestart.

ZonMw stelt in haar oproepen duidelijke kaders om voldoende aandacht voor participatie en diversiteit te waarborgen. Zichtbaar moet worden gemaakt hoe alle kinderen profiteren van de te ontwikkelen kennis. Ook de kinderen en gezinnen die minder goed bereikt worden met onderzoek, hulp en ondersteuning.

5.5 Voortgangsbewaking

De gehonoreerde projecten leveren op enig moment tussen start en afronding (een) voortgangsrapportage(s) aan. Dit is meestal halverwege de looptijd van het project. Ook zullen er projectbezoeken plaatsvinden om op informele wijze de voortgang en verwachte impact van het project te bespreken. Tussentijds vinden projectleidersbijeenkomsten plaats. ZonMw informeert de opdrachtgever schriftelijk via het voortgangs- en jaarverslag.

5.6 Evaluatie

Het programma wordt tussentijds geëvalueerd en wordt afgesloten met een eindevaluatie.

6 Begroting en planning

6.1 Begroting

Het programma heeft een totaalbudget van zes miljoen euro. Het programma loopt van 2019 tot en met 2024. Aan het einde van de looptijd wordt het programma afgerond met een evaluatie.

De begroting is weergegeven in onderstaande tabel. Afhankelijk van de uitkomsten van het project *Modulaire vormgeving Richtlijnen Jeugdgezondheidszorg* en de programmeringsstudie wordt bepaald welke richtlijnen worden omgezet, welke herzien en of er nieuw te ontwikkelen richtlijnen nodig zijn.

Programma onderdeel	Totaal in €
Programmeringsstudie	50.000
Omzetten, herzien en ontwikkeling richtlijnen	3.350.000
Database en kennislijn	450.000
Innovatie	350.000
Implementatie	850.000
Communicatie	90.000
Programmakosten (algemene kosten, commissie en coördinatie)	860.000
Totaal	6.000.000

6.2 Planning

Opbrengsten	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Project <i>Modulaire vormgeving Richtlijnen JGZ & pilot</i>						
Omzetten modulaire richtlijnen						
Programmeringsstudie herziening en nieuwe onderwerpen						
Inrichting database						
Ronde 1 herziening						
Ronde 2 herziening						
Ronde 3 herziening						
Ronde 1 richtlijnontwikkeling						
Ronde 2 richtlijnontwikkeling						
Ronde 3 richtlijnontwikkeling						
Kennisliaten richtlijnen						

Bijlage

Bijlage 1

Samenvatting aanbevelingen adviesrapporten

In het adviesrapport *Herziening, Versnelling en Vernieuwing Richtlijnen JGZ* van IQHealthcare wordt een advies gegeven over mogelijke vernieuwingen in de werkwijze voor richtlijnontwikkeling binnen het programma Richtlijnen Jeugdgezondheidszorg 2013–2018.

De belangrijkste aanbevelingen zijn:

- Benoem per richtlijn een regiehouder die belangrijke veranderingen in het veld bijhoudt.
- Zet blijvend in op het uitzetten van knelpuntenanalyse door ervaren partijen onafhankelijk van richtlijnontwikkeling.
- Indicatoren dienen selectief en beperkt aanbevolen te worden in richtlijnen.
- Cliëntenperspectief dient bij alle onderdelen in het ontwikkelproces meegenomen te worden, zowel bij de knelpuntenanalyse als bij de richtlijnontwikkeling.
- Voor de herziening van de richtlijnen wordt aanbevolen om indien mogelijk te kiezen voor een modulaire opbouw volgens het NHG model.
- De ontwikkelgroep de herzieningstermijn voor de richtlijn of modules laten bepalen. Indien er veranderingen zijn voor het verstrijken van de herzieningstermijn, adviseert de regiehouder en de RAC voor een herziening.
- Verouderde modules terugtrekken bij herziening en actief inzetten op de implementatie.

Het project *Richtlijnen Jeugdgezondheidszorg. Slimmer en sneller* geeft ook een aantal adviezen ter verbetering van de ontwikkeling en implementatie van JGZ-richtlijnen. De belangrijkste aanbevelingen zijn:

Aanbevelingen voorafgaand aan richtlijnontwikkeling

- Zet richtlijnen om naar modulaire eenheden.
- Zorg dat de uitvoerende partij van de knelpuntenanalyse de taal van de JGZ begrijpt en kan verwoorden.
- Maak andere richtlijnen onderdeel van de knelpuntenanalyse zodat samenhang tussen de richtlijnen beter inzichtelijker wordt.
- Laat referenten bij de beoordeling van een aanvraag enkel de onderdelen beoordelen aansluitend op hun eigen expertise.
- Ontwikkel een format voor het schrijven van JGZ-richtlijnen, waarbij duidelijk is welke informatie op welke plek in de richtlijn staat.
- Betrek JGZ-professionals en managers intensiever gedurende het ontwikkelproces door transparanter te communiceren over de planning, voortgang en uitkomsten zodat het de implementatie van richtlijnen ondersteunt en neem een aantal stappen om het proces te versnellen.
- Betrek meer ouders en jongeren bij de ontwikkeling van richtlijnen.
- JGZ-professionals worden opgeroepen vaker deel te nemen aan richtlijnontwikkeling en JGZ-managers worden gevraagd randvoorwaarden te creëren die deelname aan de ontwikkeling en implementatie van richtlijnen bevorderen.
- Het uitgangspunt van elke richtlijn is preventieve zorg vanuit publieke gezondheid.

Aanbevelingen gedurende de richtlijnontwikkeling

- Formeer een werkgroep met een ontwikkelaar, voorzitter met JGZ-achtergrond, communicatie-medewerker, voldoende JGZ-professionals en experts en draag zorg dat de stem van de JGZ-professional bepalend is en de stem van de expert adviserend. Laat minimaal twee managers als klankbord deelnemen in het ontwikkelproces.
- Voer de landelijke commentaarronde uit voorafgaand aan de praktijktest.
- Laat deelnemers bij de commentaarronde elkaars feedback inzien en op elkaar reageren.
- Laat de RAC beoordelen of een praktijktest nodig is bij herzieningen met kleine impact.
- Laat deelname aan praktijktesten rouleren bij JGZ-organisaties.

Aanbevelingen ten behoeve van de implementatie

- Verbeter de interne communicatie rondom de implementatie van richtlijnen.
- Zorg dat de implementatietools ten tijde van de publicatie van de richtlijn gereed zijn.
- Maak meer gebruik van de momenten van uitwisseling van implementatieactiviteiten.
- Deel kennis over didactische vormen en leerstijlen.

Bijlage

Bijlage 2

Goedkeuringsbrief d.d. 6 november 2019

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

Aan het bestuur van ZonMw
Postbus 93245
2509 AE DEN HAAG

Datum **06 NOV. 2019**
Betreft Programmavoorstel Richtlijnen JGZ 2019 2024

Geacht bestuur,

Op 16 september jl. stuurde u mij uw voorstel voor de invulling van het programma 'Richtlijnen Jeugdgezondheidszorg 2019-2024'. Ik stel het op prijs dat u mijn verzoek om een voorstel te schrijven in overleg met mijn medewerkers hebt opgepakt en dat u voor uw voorstel relevante stakeholders voor de JGZ heeft geconsulteerd.

Het voorliggende programma is een vervolg op het programma 'Richtlijnen Jeugdgezondheidszorg 2013-2018'. Ik ondersteun de 3 doelen van het nieuwe programma, te weten:

- 1) Innovatie van het richtlijn ontwikkelproces.
- 2) Ontwikkeling en herziening van richtlijnen jeugdgezondheidszorg voor beroepsbeoefenaren in de jeugdgezondheidszorg.
- 3) Ontwikkeling van producten om de implementatie van richtlijnen in het veld te ondersteunen.

U geeft aan dat op basis van de adviezen 'Herziening, Versnelling en Vernieuwing Richtlijnen JGZ' en 'Richtlijnen Jeugdgezondheidszorg. Slimmer en sneller', over wordt gegaan op een modulaire vormgeving van de richtlijnen. Ik onderschrijf een dergelijke vormgeving van harte en verwacht dat het mede bijdraagt aan de toegankelijkheid van de richtlijnen en aan de verbinding tussen richtlijnen.

Voor de uitvoering van het programma is € 6 mln. beschikbaar. De jaarlijkse verdeling van de middelen is als volgt (conform uw liquiditeitsprognose):

2019: € 73.074
2020: € 580.278
2021: € 917.100
2022: € 1.444.534
2023: € 1.562.214
2024: € 1.155.036
2025: € 267.764

Verder verzoek ik u in de eerstvolgende (voortgangs)rapportage dit programma zowel inhoudelijk als financieel op te nemen. Ik zal uw meerjarige uitgaven- en verplichtingenplafond verhogen voor dit programma. U ontvangt hierover een aanvullend schrijven op mijn brief van 14 december 2018, kenmerk 1448985-184281-BPZ, inzake de goedkeuring Jaarplan en begroting 2019. Tevens zijn de werkafspraken planning & control VWS, NWO en ZonMw van toepassing.

**Directie Publieke
Gezondheid**
Openbare en
Jeugdgezondheidszorg

Bezoekadres
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen bij
Gent, A. van (Alice)
Senior beleidsmedewerker
T (070)-340
M (31)-611730938
a.v.gent@minvws.nl

Kenmerk
1599222-197434-PG

Uw brief
2019/22300/ZONMW

Bijlage(n)

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de
datum en het kenmerk van
deze brief.*

Contactpersoon binnen het ministerie van VWS is mw. A. van Gent van de directie Publieke Gezondheid.

Ik wens u veel succes met de uitvoering van dit programma.

Hoogachtend,

de minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,
namens deze,
de directeur-generaal Volksgezondheid,

mw. drs. A. Berg

**Directie Publieke
Gezondheid**
Openbare en
Jeugdgezondheidszorg

Kenmerk
1599222-197434-PG

Over ZonMw

ZonMw stimuleert gezondheidsonderzoek en zorginnovatie. Vooruitgang vraagt om onderzoek en ontwikkeling. ZonMw financiert gezondheidsonderzoek én stimuleert het gebruik van de ontwikkelde kennis – om daarmee de zorg en gezondheid te verbeteren.

ZonMw heeft als hoofdpdrachtgevers het ministerie van VWS en NWO.

Voor meer informatie over de ZonMw programmering voor de JGZ kunt u contact opnemen met het secretariaat via e-mail richtlijnenjgz@zonmw.nl of telefoon 070 349 53 92.

Fotografie Studio Oostrum
Vormgeving Katja Hilberg Ontwerpers

November 2019

Met haar sociaal-medische expertise is de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) een belangrijke speler binnen het sociaal domein van gemeenten. De JGZ biedt preventieve zorg, zodat kinderen zo gezond en veilig mogelijk kunnen opgroeien. Ze zet ouders in hun kracht door laagdrempelige hulp en ondersteuning aan te bieden. Indien nodig zoekt de JGZ naar de juiste hulp binnen het sociale domein of de medische zorg. De samenwerking met andere partijen is hierbij cruciaal.

Laan van Nieuw Oost-Indië 334
2593 CE Den Haag
Postbus 93245
2509 AE Den Haag
Telefoon 070 349 51 11
richtlijnenjgz@zonmw.nl
www.zonmw.nl/jeugd

Richtlijnen spelen een belangrijke rol binnen de JGZ, omdat ze aangeven wat de JGZ onderzoekt, hoe zij handelt bij bepaalde vraagstukken én wanneer en naar wie zij doorverwijst. ZonMw stimuleert sinds 2007 de ontwikkeling en herziening van richtlijnen via subsidieprogramma's. Er zijn inmiddels meer dan 30 richtlijnen ontwikkeld en in gebruik door de JGZ. Dit heeft geleid tot een verdere professionalisering en uniformering van de JGZ.

De missie van het programma Richtlijnen JGZ 2019–2024 is JGZ-professionals met richtlijnen ondersteunen in hun werk. Nieuw in het programma is het modulair inrichten van bestaande en nieuw te ontwikkelen JGZ-richtlijnen. Met deze modulaire opzet kunnen professionals de richtlijnen gemakkelijker raadplegen. En wordt het actualiseren van onderdelen van richtlijnen eenvoudiger. Daarnaast is er aandacht voor het herzien van oude richtlijnen, de implementatie van richtlijnen in het veld en aansluiting bij richtlijnen van aanverwante beroepsgroepen.

Meer weten?

www.zonmw.nl/richtlijnenjgz